

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători –Guzun Ion, Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Țurcanu Igor în numele inculpatei și inculpata, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2022, în cauza penală în privința lui

Morarița Larisa Xxxx, născută la xxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 21.01.2021 până la 07.12.2021;

Instanța de apel de la 03.01.2022 până la 22.02.2022;

Instanța de recurs de la 13.05.2022 până la 13.10.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 07 decembrie 2021, Morarița Larisa a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 180 ore, determinat de autoritățile administrative locale.

S-a dispus încasarea de la Morarița Larisa în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 448 lei.

S-a dispus încasarea de la Morarița Larisa în beneficiul lui Mastacîn Gheorghe a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 10 000 lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 3 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că Morarița Larisa pe data de 03 noiembrie 2020, la o oră nestabilită de organul de urmărire penală, aflându-se în gospodăria fostului său concubin Mastacîn Gheorghe, amplasată în s. xxxx, r-nul xxxx, urmare a conflictului izbucnit, urmărind scopul provocării suferințelor fizice, a manifestat un comportament agresiv și violent față de ultimul, în rezultatul cărui fapt

i-a aplicat o lovitură cu o țevă metalică peste mâna stângă, fiindu-i astfel cauzate conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxxx din 29 decembrie 2020 fractura falangei proximale a degetului 4 a mâinii stîngi, care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată, producerea astfel de fractură a degetului la cădere de pe suport propriu puțin posibil.

Astfel, acțiunile inculpatei au fost încadrate conform indicilor calificativi ai art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, după cum urmează: violența familiei, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru de familie, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Țurcanu Igor împreună cu inculpata Morarița Larisa prin care au solicitat casarea totală a sentinței cu pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatei.

În susținerea celor solicitate, apelanții au menționat că prima instanță a pronunțat o sentință de condamnare fără a examina totalitatea probelor și fără a le da o apreciere cuvenită în baza principiului contradictorialității. În opinia apelanților, prima instanță a dat o apreciere unilaterală a probelor fără a face o analiză a lor în tot întreg, apreciind în mod selectiv declarațiile părții vătămate și a medicului legist. În apel s-a invocat faptul că, partea vătămată fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru declarații false a mințit în fața organului de urmărire penală și în fața instanței de judecată. S-a mai menționat faptul că, instanța de fond urma să aprecieze critic declarațiile martorului Sandu Zita, deoarece această persoană a fost angajată ca vânzător în magazinul fiicei părții vătămate și care a fost atrasă la răspundere contravențională pentru cauzarea leziunilor corporale ușoare inculpatei Morarița Larisa. Apelanții au susținut că, prima instanță nu a motivat admiterea acțiunii civile integral.

3.1. De asemenea, a declarat apel inculpata, care la fel a solicitat să fie achitată de sub învinuirea înaintată, deoarece ultima nu a comis faptele ce i se impută.

Apelanta a indicat în cererea de apel faptul că, la emiterea sentinței din 07 decembrie 2021 instanța de fond s-a bazat doar pe declarațiile martorilor, fără nicio probă, că anume, Morarița Larisa l-a lovit pe Mastacîn Gheorghe.

Totodată, inculpata a subliniat că nu face abuz de substanțe alcoolice sau narcotice, la domiciliu are un comportament normal, de către vecini și primăria s. Onești este caracterizată pozitiv, plângeri din partea vecinilor nu sunt înregistrate, aceasta nu a fost atrasă la răspundere penală sau contravențională, la evidența specială la sectorul de poliție nu se află.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2022, a fost respins apelul comun declarat de către avocatul Țurcanu Igor în numele inculpatei și ultima, dar și apelul declarat de către inculpată, ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a conchis că prima instanță a pronunțat o decizie legală și corectă care corespunde principiului unui proces echitabil.

Examinând probatorul administrat, instanța de apel a stabilit ca fiind dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatei pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: plângerea de la Mastacîn Gheorghe din 09.11.2020, prin care se solicită organelor de drept de a lua măsuri cu fosta concubină Morarița Larisa, care l-a lovit cu o țeavă metalică peste brațul stâng și în cap, l-a numit cu cuvinte necenzurate (f.d. 6); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.11.2020 cu planșa fotografică, prin care s-a supus cercetării gospodăria din s. xxxx ce aparține lui Mastacîn Gheorghe (f.d. 10-12); raportul de constatare nr. 202019P0778 din 17.11.2020, potrivit concluziei căruia Mastacîn Gheorghe are fractura falangei proximale a degetului 4 a mâinii stângi, care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, posibil la data și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată (f.d. 15); procesul-verbal de audiere a părții vătămate Mastacîn Gheorghe din 29.12.2020 (f.d. 21-22); procesul-verbal de examinare a obiectului din 28.12.2020 și planșa fotografică, prin care a fost supusă examinării o țeavă metalică ridicată de la fața locului din gospodăria lui Mastacîn Gheorghe (f.d. 31-32); procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Mastacîn Gheorghe și Morarița Larisa din 29.12.2020 (f.d. 48-50); raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 29.12.2020, în concluzia căruia se invocă că Mastacîn Gheorghe are fractura falangei proximale a degetului 4 a mâinii stângi, care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, posibil la data și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată, producerea astfel de leziuni la cădere de pe suport propriu puțin probabil (f.d. 51); procesul-verbal de audiere a învinuitei Morarița Larisa din 15.01.2021 (f.d. 61); declarațiile părții vătămate Mastacîn Gheorghe date în instanța de fond din 06.05.2021 (f.d. 95-96); declarațiile martorului Sandu Zita din 06.05.2021 (f.d. 97); declarațiile suplimentare a părții vătămate Mastacîn Gheorghe date în instanța de fond din 13.09.2021 (f.d. 119); declarațiile martorului Vreimea Sava din 22.11.2021 (f.d. 135); declarațiile martorului Iavorscaia Iulia din 22.11.2021 (f.d. 136); declarațiile suplimentare a părții vătămate Mastacîn Gheorghe date în instanța de fond din 22.11.2021 (f.d. 137).

Astfel, instanța de apel a apreciat că în speță a fost demonstrată incontestabil, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, prin suficiente probe directe, utile și veridice, care în ansamblu coroborează între ele, vinovăția inculpatei Morarița Larisa în comiterea infracțiunii incriminate, deoarece în ședința instanței de apel s-a constatat cu certitudine că, Morarița Larisa pe data de 03.11.2020 la o oră nestabilă de organul de urmărire penală, aflându-se în gospodăria fostului său concubin Mastacîn Gheorghe, amplasată în sat. xxxx, r-nul xxxx, urmare a conflictului izbucnit, urmărind scopul provocării suferințelor fizice, a manifestat un comportament agresiv și violent față de ultimul, în rezultatul cărui fapt i-a aplicat o lovitură cu o țeavă metalică peste mâna stângă, fiindu-i astfel cauzate conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 29.12.2020 fractura falangei proximale a degetului 4 a mâinii stingei, care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată, producerea astfel de fractură a degetului la cădere de pe suport propriu puțin posibil.

Instanța de apel a respins afirmațiile apelanților indicate în apeluri precum că inculpata Morarița Larisa nu se face vinovată de comiterea infracțiunii incriminate și că nu au fost prezentate probe concludente că vătămarile suferite de partea vătămată au fost cauzate de Morarița Larisa, din toate declarațiile martorilor niciunul nu a văzut că anume Morarița Larisa l-a lovit pe Mastacîn Gheorghe, or, vina inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate este confirmată prin declarațiile martorilor audiați și prin cumulul de probe scrise cercetate în cadrul ședințelor de judecată atât a instanței de fond, cât și a instanței de apel și enumerate mai sus în prezenta decizie.

Cu referire la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale instanța de judecată cu respectarea prevederilor art. 61, 75 Cod penal a ținut cont de: scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatei și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni; de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale, care în temeiul art. 16 alin. (4) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave, săvârșită cu intenție, atentează la integritatea corporală, sănătatea și integritatea fizică sau psihică a persoanei, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatei, care anterior nu a mai fost condamnată (f.d. 46, vol. I), la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d. 44, vol. I), este pensionară, nu are persoane la întreținere (f.d. 25, vol. I), atitudinea societății față de pedeapsa penală ce urmează a fi aplicată inculpatei pentru faptele săvârșite, corect stabilindu-i inculpatei pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în limitele articolului incriminat.

În circumstanțele menționate ale cauzei, instanța de apel a menționat că nu este temei de a considera pedeapsa stabilită inculpatei Morarița Larisa ca fiind una aspră,

iar argumentele aduse în apeluri de către inculpată și avocatul acesteia în circumstanțele constatate pe caz nu pot servi drept temei pentru achitarea inculpatei.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele aduse în apelul comun al inculpatei Morarița Larisa și avocatul acesteia Țurcanu Igor privind neexaminarea corectă de către prima instanță a acțiunii civile, or, prima instanță just a ajuns la concluzia de a admite integral acțiunea civilă în latura prejudiciului moral în cuantum de 10 000 (zece mii) lei, ținând cont de toate circumstanțele cauzei și de faptul că partea vătămată Mastacîn Gheorghe în urma infracțiunii a suportat anumite suferințe psihice și fizice provocate de cauzarea vătămarilor corporale, la fel, neliniște, umilință și rușine, totodată, instanța de fond just a ajuns la concluzia de a admite integral și cerința în latura cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 3 000 lei, la materialele cauzei fiind anexat bonul de plată în acest sens.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Țurcanu Igor în numele inculpatei și ultima, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, apărarea invocă argumente similare celor indicate în cererea de apel, menționând dezacordul cu aprecierea probelor dată de către instanțele ierarhic inferioare.

Mai mult, recurenții susțin unanim că instanța de apel în dispozitivul deciziei nu a indicat despre apelul cu motive suplimentare expediat prin poștă electronică.

În aceste circumstanțe, partea apărării remarcă că instanța de apel urma să aprecieze critic poziția acuzării prin care se constată că partea vătămată a fost lovită de 4-5 ori, deoarece această poziție nu este susținută de probele administrate în respectiva cauză penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat, se reține că recurenții invocă temeiul pentru recurs stipulat la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se*

întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În esență, criticele recurențelor se axează pe ideea că instanța de apel nu a intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatei și eronat a menținut sentința prin care inculpata a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal.

Astfel, Colegiul penale reamintește că, o instanță de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel dispunând menținerea sentinței, corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor.

În acest context, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurențelor precum că, instanțele de fond la adoptarea hotărârii de condamnare a inculpatei s-au bazat în exclusivitate pe probele părții acuzării, care nu coroborează cu celelalte probe, deoarece acesta reprezintă poziția subiectivă a părții apărării.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că, potrivit art. 101 alin. (2) Cod de procedură penal, judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, competența de apreciere a probelor în instanța de judecată îi revine judecătorului.

De asemenea, recurenții indică aceleași argumente invocate și în cererea de apel la care instanța de apel s-a expus clar și detaliat, soluție pe care instanța de recurs ordinar o însușește (*a se vedea pct. 4.1. din prezenta decizie*).

În aceste circumstanțe, nu se mai impune reluarea unei motivări repetate, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza *Albert c. României din 16 februarie 2010*, a statuat că, art. 6 §1 din CtEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la alegația recurențelor cu privire la faptul că instanța de apel nu s-a expus în dispozitivul deciziei asupra motivelor suplimentare ale cererii de apel, Colegiul penal le respinge ca fiind nefondate, or, în partea descriptivă a deciziei instanța de apel clar și coerent i-a oferit un răspuns, fiind examinat ca un tot întreg (un singur apel), astfel instanța de apel a pronunțat un dispozitiv întemeiat pe normele procedural penale.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că, temeiul invocat de către partea apărării nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Țurcanu Igor în numele inculpatei și inculpata, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2022, în cauza penală privind-o pe *Morarița Larisa Xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **11 noiembrie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Guzun Ion

Cobzac Elena